

# Obsah

|                                                                                                         |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Úvodem .....                                                                                            | 7         |
| <b>1. Historickoprávní vývoj nutné obrany .....</b>                                                     | <b>12</b> |
| 1.1 Všeobecně .....                                                                                     | 12        |
| 1.2 Škola přirozeného práva (ius naturale) .....                                                        | 14        |
| 1.3 Nutná obrana v pojetí německého idealismu. ....                                                     | 16        |
| 1.4 Omezování a konkretizace práva nutné obrany v kon-<br>textu novodobé trestněprávní nauky. ....      | 23        |
| 1. Nutná obrana v právu německy mluvících zemí .                                                        | 24        |
| 2. Nutná obrana ve francouzském právu .....                                                             | 24        |
| 3. Nutná obrana ve švédském právu .....                                                                 | 25        |
| 4. Nutná obrana v anglosaském právu .....                                                               | 26        |
| 5. Nutná obrana v právu Sovětského svazu a jiných dří-<br>vějších socialistických zemích .....          | 27        |
| 1.5 Právní úprava nutné obrany v českých zemích od roku<br>1852 do současné doby .....                  | 29        |
| <b>2. Postavení okolností vylučujících protiprávnost v sys-<br/>    tému trestní odpovědnosti .....</b> | <b>32</b> |
| 2.1 Trestní právo německy mluvících zemí. ....                                                          | 32        |
| 2.2 Důvody, smysl a účel nutné obrany. ....                                                             | 42        |
| 2.3 Pojetí nutné obrany v České republice od roku 1950<br>a současný stav .....                         | 49        |
| 2.4 Soulad nutné obrany se zásadami čs. trestního a mezi-<br>národního práva .....                      | 61        |
| <b>3. Podmínky a meze nutné obrany .....</b>                                                            | <b>69</b> |
| 3.1 Všeobecně .....                                                                                     | 69        |
| 3.2 Podmínky vzniku situace nutné obrany .....                                                          | 73        |
| 1. Útok .....                                                                                           | 73        |
| 2. Protiprávnost útoku. ....                                                                            | 86        |
| 3. Útok přímo hrozící či trvající. ....                                                                 | 122       |
| 4. Reálnost útoku. ....                                                                                 | 132       |
| 3.3 Podmínky obranného jednání .....                                                                    | 133       |
| 1. Forma, subjekt a předmět obranného jednání .                                                         | 133       |
| 2. Přiměřenost obrany ve vztahu k útoku. ....                                                           | 140       |
| 3. Potřebnost obrany k odvrácení útoku .....                                                            | 151       |

|                                                                                                                                  |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4. Kvantitativní vyjádření přípustného poměru mezi obranou a útokem. Objektivní a subjektivní hledisko jeho posuzování . . . . . | 154        |
| 5. Subjektivní stránka nutné obrany. . . . .                                                                                     | 158        |
| 6. Subsidiarita jednání v nutné obraně. . . . .                                                                                  | 160        |
| <b>4. Překročení mezi nutné obrany . . . . .</b>                                                                                 | <b>164</b> |
| 4.1 Všeobecně . . . . .                                                                                                          | 164        |
| 4.2 Pojem podmínek nutné obrany a jejich překročení . . . . .                                                                    | 164        |
| 4.3 Právní kvalifikace překročení mezi nutné obrany . . . . .                                                                    | 166        |
| 4.4 Právní důsledky překročení mezi nutné obrany . . . . .                                                                       | 169        |
| <b>5. Vztah nutné obrany k dalším okolnostem vylučujícím protiprávnost . . . . .</b>                                             | <b>176</b> |
| 5.1 Všeobecně . . . . .                                                                                                          | 176        |
| 5.2 Nutná obrana a krajní nouze . . . . .                                                                                        | 178        |
| 5.3 Nutná obrana a oprávněné použití zbraně . . . . .                                                                            | 180        |
| 5.4 Nutná obrana a zadržení pachatele trestného činu . . . . .                                                                   | 184        |
| <b>6. Nutná obrana jako kriminologický problém . . . . .</b>                                                                     | <b>187</b> |
| <b>Závěrem . . . . .</b>                                                                                                         | <b>195</b> |
| <b>Poznámky – seznam citací . . . . .</b>                                                                                        | <b>199</b> |
| <b>Seznam použité literatury . . . . .</b>                                                                                       | <b>213</b> |
| <b>Dotazník . . . . .</b>                                                                                                        | <b>219</b> |